

Stora Råby – Gårdar och brukare under 300 år

Lunds Släktforskarförening 2010-11-13

Guno Haskå har utarbetat databaserna och överfört dem till Run-time versioner av Filemaker. Skivan, som är sökbar i alla variabler innehåller också kartor från 1785, 1801, 1950 och 2002 över Stora Råby.

I projektet "Gårdar och brukare" har Sigbritt Jönsson varit projektledare och ansvarig för text med Carl Gustaf Ask som oundgänglig projektpartner. Anders Larsson, Svedala har bistått projektet med uppgifter ur sin egen släktutredning i Stora Råby.

Inköp

Skivan släpps på Arkivens Dag. Finns därefter till försäljning hos jourhavande släktforskare på Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen, 20 torsdagar mellan 9-12. Pris 200 kr vid avhämtning.

Önskas postförsändelse var god kontakta via mejladressen: info@lundsslaktforskarforening.se porto tillkommer.

Gårdarna i Stora Råby med dess brukarfamiljer har följts från **1688** då gårdarna hade tilldelats gårdsnummer efter en förordning daterad den 24/2 **1684** utsänd av generalguvernören över Skåne Rutger von Ascheberg. Vid denna tid fanns i Stora Råby 17 kronohemman med rusthållare, 1 domkyrkoherman (Nr 4) och 6 hospitalhemman, inalles 24 gårdar. Nr 25 var allmänningen och byplatsen. År **1701** noterades den första brukaren på Nr 26, som var ett av tre landshövdingsslöneboställen. De övriga två var Nr 1 och Nr 2. Nr 27 var ett kyrkofäste och bostad för klockaren.

Före enskiftet fanns på några av gårdarna två åbor. Vid utflyttningen **1805** fördelades markerna så att varje åbo kom till att få sin egen jord med tillhörande gårdsbyggnader. Nr 3, 10, 16, 20 och 22 fick ligga kvar i bykärnan

Stora Råby har alltsedan 1684 genomgått strukturer som naturligt nog har satt sin prägel på socknens fysiska och sociala miljö såsom storskiftet 1780 – enskiftet 1805. – urbaniseringen på 1850-talet då den industriella revolutionen startade och sökte sin arbetskraft bland lantbefolkningen – "gröna vågen" på 1970-talet, då den gröna ideologin blomstrade och man sökte sig bort från städer och tätorter.

Som svampar ur jorden skjuter 2010 upp det ena byggnadskomplexet efter det andra på den gamla fina åkerjorden i Stora Råby. Industrisamhället breder ut sig likt häxringar i en gräsmatta.

Brukarna För varje gård finns en tablå över gårdens alla kända brukare genom åren redovisade i kronologisk ordning. Denna tablå följs av en familjeöversikt för var och en brukare där det även har medtagits brukarparets föräldrar och barnens maka eller make, i den mån man funnit dem. Fram till 1800 finns även dopvittnen noterade. "Inhyses" och tjänstefolk redovisas inte p.g.a. utrymmesskäl, såvida de inte tillhör någon av brukarnas familjer.

Slutord: "Det var en gång..."

Motiv från Stora Råby bygata 2010. Foto Carl Ask

Bok

Helt fristående från projektet finns i några exemplar Cd:ns text, register, kartor och bilder även i bokform. Denna kan beställas direkt av undertecknad. Tel 070 444 567 eller sigbrittjons@gmail.com Pris 200 kr. Porto tillkommer vid frakt.

Sigbritt Jönsson